

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. d)

Filosofie

Test 16

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scriți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. La J. P. Sartre, omul este absolut responsabil pentru că:
 - a. alegerea îi este impusă
 - b. natura umană este dată în mod definitiv
 - c. alegerea îi aparține în exclusivitate
 - d. omul este obligat să aleagă ceea ce nu vrea
2. Au la bază conceptele de bine și de rău:
 - a. abordările epistemologice
 - b. teoriile morale
 - c. abordările estetice
 - d. teoriile gnoseologice
3. Etica aplicată:
 - a. are drept scop căutarea rațională, guvernată de intelect, a fericirii
 - b. este varianta modernă a hedonismului antic
 - c. consideră că valoarea morală a unei acțiuni este determinată de scopul ultim al acesteia
 - d. este un demers reflexiv care însoțește faptele concrete
4. Potrivit definiției clasice, libertatea înseamnă absența:
 - a. rațiunii practice
 - b. limitelor
 - c. coerentei
 - d. înclinațiilor
5. Pentru J. St. Mill, fundamentul moralei se află în:
 - a. datorie
 - b. privarea de plăcere
 - c. utilitate
 - d. virtute
6. Responsabilitatea social-politică presupune ca individul:
 - a. să acționeze în vederea satisfacerii propriilor interese, așa cum consideră el că este mai bine
 - b. să își asume consecințele încălcării constrângerilor naturale
 - c. să aleagă potrivit propriei conștiințe, fără a ține cont de ceilalți
 - d. să acționeze în mod rațional, fiind conștient de consecințele faptelor sale
7. Conducerea unui automobil fără permis de conducere **nu** este o problemă de etică aplicată deoarece:
 - a. presupune argumente pro și contra
 - b. are un caracter speculativ
 - c. are caracter moral explicit și este controversată
 - d. nu are caracter moral explicit și nu este controversată

8. Libertatea pozitivă presupune:
- existența condițiilor necesare pentru atingerea scopurilor individuale
 - restrângerea intervenției statului în sfera vieții individuale la un nivel minim
 - absența constrângerilor de orice natură
 - absența constrângerilor arbitrale, impuse de puterea politică sau de alții oameni
9. Pentru Imm. Kant, sunt morale doar acțiunile făcute din:
- milă
 - respect pentru legea morală
 - supunere față de legea divină
 - simpatie
10. Filosoful român L. Blaga consideră că:
- existența întru imediat și pentru securitate este esența omului
 - existența întru mister și revelare este un mod eminent de uman
 - nu există natură umană dată
 - existența întru mister și revelare este specifică animalelor

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate aspecte specifice eticii, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Etica eudaimonistă	1. Teoria care consideră că societatea a apărut ca urmare a voinței divine.
b. Utilitatea	2. Consideră că fericirea poate fi obținută printr-o viață rațională conformă cu virtutea.
c. Etica deontologică	3. Provine dintr-un termen latin și înseamnă, în sens general, regulile de conduită ale unei societăți.
d. Morala	4. Înlocuiește conceptul de fericire cu cel de datorie.
	5. Este sinonimă cu <i>principiul celei mai mari fericiri</i> .

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva afirmației: *actul însuși al libertății înseamnă asumare și determină unicitatea vieții*.

8 puncte

C. Construiți un exemplu prin care să evidențiați rolul/importanța *imperativului categoric*.

6 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Se va susține că puterea politică trebuie să se împartă în mod egal potrivit superiorității meritelor, chiar dacă celelalte calități ar fi egale și chiar dacă cetățenii ar fi cu totul asemănători, și că drepturile, și considerația trebuie să fie diferite când indivizii se deosebesc. (...) Pe lângă acestea, deoarece egalitatea și neegalitatea completă sunt nedrepte între indivizi care nu sunt egali ori neegali decât într-o sigură privință, toate constituțiile în care egalitatea și neegalitatea sunt întemeiate pe baza de felul acesta sunt în mod necesar corupte. (Aristotel, *Politica*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

- Identificați teza filosofică la care face referire textul dat. **4 puncte**
- Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *dreptate procedurală* și *egalitate*, utilizând termenii menționați în sens filosofic. **10 puncte**
- Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. Știind că, pentru numeroși filosofi, esența omului rezidă în cugetare:

- Argumentați, în aproximativ cinci rânduri, în favoarea ideii/tezei filosofice prezentate în enunț. **6 puncte**
- Ilustrați, printr-un exemplu concret, o relație existentă între *natura umană* și *societate*. **4 puncte**